

Den 9. april 2001 afgav jeg min endelige rapport om min inspektion den 9., 10., 11. og 13. august 2001 af detentionerne på Færøerne.

I rapporten udtalte jeg kritik vedrørende nærmere angivne forhold. Jeg anmodede endvidere om udtalelser og oplysninger vedrørende bestemte forhold.

Landfogeden på Færøerne (politimesteren) har gennem Justitsministeriet fremsendt landfogedens udtalelse af 28. maj 2002 som jeg modtog med Justitsministeriets brev af 11. september 2002. Justitsministeriet havde forinden tillige indhentet en udtalelse af 6. august 2002 fra Rigspolitechefen.

Justitsministeriet har meddelt at det af landfogeden anførte ikke giver ministeriet anledning til bemærkninger.

Jeg skal herefter udtale følgende:

Ad pkt. 1.2. Detentionslokalet i Midvåg

Jeg udtalte i min endelige rapport om inspektionen at jeg går ud fra at stationsledelsen vil være opmærksom på at udskifte glasset i indkigshullet i døren til detentionslokalet når det ikke længere på betryggende vis kan anvendes til overvågning.

Langfogeden har oplyst at glasset i indkigshullet vil blive udskiftet.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad pkt. 1.3. Detentionslokalet i Sand

Det blev i forbindelse med inspektionen oplyst at detentionslokalet i en længere periode havde været anvendt til opmagasinering af stationslederens møbler. Kort forinden inspektionen var detentionslokalet dog blevet ryddet, og detentionslokalet havde været i brug den 27. juli 2001. Seneste anbringelse før denne lå efter det oplyste langt tilbage i tiden.

Jeg udtalte i min endelige rapport om inspektionen at jeg for så vidt ikke har grundlag for at antage at den manglende anvendelse af detentionslokalet har sammenhæng med lokalets brug som depot, men det kan efter min opfattelse ikke udelukkes at det i en konkret situation kan påvirke politiets vurdering af om en beruset person skal køres hjem eller anbringes i detentionen, at lokalet ikke er tilgængeligt. Jeg henstillede at lokalet for fremtiden holdes fri for opmagasinerede effekter således at det til enhver tid kan anvendes til sit egentlige formål.

Landfogeden har oplyst følgende herom:

”Det er efterfølgende – i forhold til ombudsmandens skrivelse af 9. april 2002 – oplyst, at de opmagasinerede møbler var udskiftet kontorinventar, som var anbragt i detentionslokalet i en kort periode. Som anført i rapporten blev detentionslokalet ryddet inden inspektionen.

Befolkningen på Sandø var pr. 31. december 2000 1.450. Detentionsklientellet er således meget begrænset. Hertil kommer politiets indgående kendskab til befolkningen.”

Oplysningen om at møblerne kun havde været opmagasineret i en kort periode stemmer ikke overens med de oplysninger som jeg fik af stationsforstanderen under inspektionen. Udstrækningen af opmagasineringsperioden var imidlertid ikke af betydning for min henstilling, og da der i hvert fald fra tidspunktet for inspektionen ikke længere stod opmagasinerede møbler i detentionslokalet, foretager jeg ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Jeg udtalte allerede under inspektionen kritik af en forhøjning i stengulvet med skarpe kanter og et skarpt hjørne som kan udgøre en sikkerhedsrisiko i forbindelse med detentionsanbragtes eventuelle fald eller lignende. Jeg henstillede at forholdene blev bragt i orden, og jeg oplyste den 10. august 2001 landfogeden om mine konstateringer.

Jeg bad i min endelige rapport om inspektionen landfogeden om at oplyse hvad min henstilling har givet anledning til.

Landfogeden har oplyst at der er foretaget afslibning af forhøjningens kanter og det skarpe hjørne.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Jeg udtalte allerede under inspektionen kritik af nogle kraftige stålbøjler i loftet som omkransede en glaskuppel i en afstand af 1-2 cm fra kuplen, og som kunne anvendes til fastgørelse af snore eller lignende ved hængningsforsøg. Jeg henstillede at forholdene blev bragt i orden så hurtigt som muligt således at de ikke udgør nogen sikkerhedsrisiko for selvmordstruede detentionsanbragte. Det blev oplyst at den lokale politistation flere gange har gjort landfogeden opmærksom på problemet.

Jeg oplyste den 10. august 2001 landfogeden om mine konstateringer. Jeg bad i min endelige rapport om inspektionen landfogeden om underretning om hvad min henstilling har givet anledning til.

Landfogeden har oplyst at bøjlerne omkring glaskuplen er fjernet således at der ikke er nogen sikkerhedsrisiko.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Jeg udtalte allerede under inspektionen kritik af en løs loftsplade som kan anvendes til fastgørelse af snore eller lignende til brug ved hængningsforsøg. Jeg henstillede at forholdene blev bragt i orden

så hurtigt som muligt således at de ikke udgør nogen sikkerhedsrisiko. Jeg oplyste den 10. august 2001 landfogeden om mine konstateringer.

Jeg bad i min endelige rapport om inspektionen landfogeden om at oplyse hvad min henstilling har givet anledning til.

Landfogeden har oplyst at loftspladen er fastgjort.

Jeg foretager mig ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Jeg henstillede i min endelige rapport til landfogeden at kaldesystemet, som efter det oplyste normalt ikke fungerede, blev gennemgået og eventuelle fejl udbedret. Jeg bad landfogeden om underretning om hvad min henstilling gav anledning til.

Landfogeden har oplyst at kaldesystemet er gennemgået af en elektriker, og at en konstateret fejl blev udbedret.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Ad pkt. 1.4. Detentionslokalerne i Tórshavn

Navnlig i det første af detentionslokalerne (nr. 1) var temperaturen temmelig høj på tidspunktet for inspektionen. Jeg udtalte i min endelige rapport om inspektionen at jeg gik ud fra at landfogeden nu havde gennemgået varmesystemet og om muligt reguleret varmen til almindelig stuetemperatur.

Landfogeden har oplyst at varmesystemet er gennemgået. Det blev konstateret at temperaturen i lokale nr. 1. var lidt over normal stuetemperatur. En defekt termostat er udskiftet.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

En del af loftet i detentionslokalerne er forsænket 5-10 cm. Loftspladen i den forsænkede del af loftet så ud til at ligge løst og lignede i øvrigt den løse loftsplade som er omtalt ovenfor under punkt 1.3. vedrørende detentionslokalet i Sand. Dog er loftspladen i lokalerne i Tórshavn placeret højere oppe end loftspladen i Sand og er derfor ikke helt så let at komme til.

Jeg bad landfogeden om at oplyse om nogle loftsplader lå løst.

Landfogden har oplyst at loftpladerne ikke ligger løst.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Jeg henstillede i min endelige rapport til landfogeden at glasset i indkigshullet i døren ind til detentionslokale nr. 1 blev udskiftet. Jeg henstillede endvidere at glassene i de øvrige døre efterses og udskiftes såfremt det skønnes nødvendigt. Jeg bad landfogeden om underretning om hvad min henstilling gav anledning til.

Landfogeden har oplyst at glassene i indkigshullerne er udskiftet.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Detentionslokalerne er visuelt og akustisk overvåget af kameraer og mikrofoner. Overvågningen sker fra den vagthavendes lokale på politistationens 1. sal. Kameraerne er placeret i et hjørne af loftet (over døren) bag en glat trekantet metalplade med en glastrude i. Bag en gitterplade sidder højttaler og mikrofon. På tidspunktet for inspektionen virkede systemet først efter nogle forsøg.

Jeg udtalte i min endelige rapport om inspektionen at jeg gik ud fra at landfogeden nu havde gennemtestet anlægget og udbedret eventuelle fejl.

Landfogeden har oplyst at overvågningsanlægget er gennemtestet, og at der ikke er konstateret fejl.

Jeg går ud fra at anlæggets manglende effektivitet under inspektionen var en enkeltstående fejl, og jeg foretager ikke yderligere vedrørende spørgsmålet.

Ad pkt. 1.5. Detentionslokalerne i Tverå

Detentionslokalerne i Tverå er udstyret med vinduer med blændede ruder. Vinduesrammerne er udført med hængsler som er placeret øverst på vinduet. Hængslerne rager 3-4 cm ud fra vindueskarmen.

Jeg udtalte allerede under inspektionen kritik af de nævnte hængsler som kan anvendes til fastgørelse af snore eller lignende i forbindelse med hængningsforsøg. Jeg henstillede at forholdene blev bragt i orden så hurtigt som muligt således at de ikke udgør nogen sikkerhedsrisiko for selvmordstruede detentionsanbragte. Jeg oplyste den 17. august 2001 telefonisk landfogeden om mine konstateringer.

Jeg bad i min endelige rapport landfogeden om at oplyse hvad min henstilling har givet anledning til.

Landfogeden har oplyst følgende i brev af 28. maj 2002:

”Rigspolitiets Bygningsafdeling, der er bekendt med bemærkningerne om hængslerne i vinduesrammerne, har meddelt mig, at der i forbindelse med bygningssyn i uge 25 vil blive taget stilling til, hvorledes forholdene kan bringes i orden.”

Jeg går ud fra at forholdene nu er bragt i orden således at vinduernes hængsler ikke udgør nogen sikkerhedsrisiko for selvmordstruede detentionsanbragte. Jeg foretager på denne baggrund ikke yderligere vedrørende spørgsmålet.

Ad pkt. 1.6. Detentionslokalerne i Klaksvík

Jeg udtalte i min endelige rapport at jeg gik ud fra at stationsledelsen ville være opmærksom på at glassene i indkigshullet i dørene blev udskiftet når de ikke længere på betryggende vis kunne anvendes til overvågning.

Landfogeden har oplyst at glassene er udskiftet.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg udtalte i min endelige rapport at genstande der er egnet til at efterlade ridser og mærker efter slag i vægge og døre – som de der blev observeret under inspektionen – må alt andet lige også være egnet til at forvolde skade på den anbragte selv. Idet jeg går ud fra at personalet i fremtiden ved visitation af personer der skal anbringes i detentionen, vil være mere opmærksom på spørgsmålet om fratagelse af sådanne genstande, meddelte jeg at jeg ikke foretager mig mere vedrørende spørgsmålet.

Landfogeden har oplyst at landfogeden er opmærksom på spørgsmålet.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Detentionslokalerne er udstyret med vinduer som er udført med hængsler placeret nederst på vinduet. Vinduerne er udført i stål med en kant som delvist går ind over karmen og lukker vinduet helt af. Den øverste kant på det midterste vindue i begge lokaler gabte imidlertid 1-2 cm ud fra karmen.

Jeg udtalte allerede under inspektionen kritik af vinduernes konstruktion som muliggjorde fastgørelse af snore eller lignende i forbindelse med hængningsforsøg. Jeg henstillede at forholdene blev bragt i orden så hurtigt som muligt således at de ikke udgør nogen sikkerhedsrisiko for selvmords-truede detentionsanbragte. Jeg oplyste den 17. august 2001 telefonisk landfogeden om mine konstateringer.

Jeg bad i min endelige rapport landfogeden om at oplyse hvad min henstilling har givet anledning til.

Landfogeden har oplyst følgende:

”Rigspolitiets Bygningsafdeling, der er bekendt med bemærkningerne om hængslerne i vinduesrammerne, har meddelt mig, at der i forbindelse med bygningssyn i uge 25 vil blive taget stilling til, hvorledes forholdene kan bringes i orden.”

Jeg går ud fra at forholdene nu er bragt i orden således at vinduernes hængsler ikke udgør nogen sikkerhedsrisiko for selvmordstruede detentionsanbragte. Jeg foretager på denne baggrund ikke yderligere vedrørende spørgsmålet.

Ad pkt. 1.7. Detentionslokalerne i Runavík

Jeg udtalte bl.a. følgende i min endelige rapport:

”Detentionslokalerne, som er ens, har flisegulv med afløb. I afløbet i det ene detentionslokale lå en del cigaretskodder. Det blev oplyst at de detentionsanbragte normalt ikke må ryge, men at det sker at de får lov at ryge under overvågning, f.eks. mens de taler med personalet.

Jeg går ud fra at afløbet nu er rengjort.

Lokalerne er udstyret med madrasser og tæpper på en forhøjning i stengulvet. I døren er der et hul med glas til indkig. Glasset i begge døre er meget ridset. Det blev oplyst at indkig i døren ikke anvendes, idet døren i stedet åbnes på klem.

Uanset det oplyste henstiller jeg til stationsledelsen at udskifte glassene i dørene. Jeg beder landfogeden om underretning om hvad min henstilling har givet anledning til.

Der er desuden en del ridser på dørene i begge lokaler og på væggene i det ene lokale.

Genstande der er egnet til at efterlade ridser og mærker efter slag i vægge og døre – som de der blev observeret under inspektionen – må alt andet lige også være egnet til at forvolde skade på den anbragte selv. Idet jeg går ud fra at personalet i fremtiden ved visitation af personer der skal anbringes i detentionen, vil være mere opmærksom på spørgsmålet om fratagelse af sådanne genstande, foretager jeg mig ikke mere vedrørende spørgsmålet.

Lokalerne fremstod i øvrigt pæne. I loftet i det ene detentionslokale (nr. 1.) hang der spindelvæv og andet skidt.

Jeg går ud fra at stationsledelsen vil sørge for at loftet bliver frisket op, dvs. enten malet eller eventuelt blot rengjort.

Over dørene på den indvendige side er et gitter med en hulstørrelse på ca. ½ til 1 cm. I det ene detentionslokale er tre af fire skruer i gitteret skruet ud.

Rigspolitichefen udsendte den 23. september 1998 en rundskrivelse til Politidirektøren i København og samtlige politimestre vedrørende ventilationsriste i detentioner som kunne udgøre en sikkerhedsrisiko (Rigspolitichefens j.nr. 1997-2010-26). Jeg beder landfogeden om at foranledige at de nævnte gitre gennemgås med henblik på at klarlægge om hulstørrelsen er sikkerhedsmæssigt forsvarlig og lever op til Rigspolitichefens eventuelle krav hertil. Jeg går i øvrigt ud fra at landfogeden vil sørge for at de tre manglende skruer erstattes.”

Landfogeden har oplyst at afløbet i det ene lokale er rensset, at glassene i indkigshullerne er udskiftet, at loftet i det ene detentionslokale er rengjort, og at kaldeknapperne og samtaleanlægget er repareret af elektriker.

Endvidere har landfogeden oplyst at gitre i ventilationsriste over dørene er svarende til beskrivelsen i Rigspolitiets rundskrivelse af 23. september 1998. Landfogeden har oplyst at de er udskiftet med 2 mm stålplade med 5 mm huller, og at de manglende skruer (som fastholder en højttaler) er erstattet. Ligeledes er ventilationsudtagene afskærmet med plader.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende disse spørgsmål.

Ad pkt. 2. Rapportgennemgang og pkt. 2.4. Visitation

I min endelige rapport anførte jeg bl.a. følgende under pkt. 2.:

”I forbindelse med min gennemgang af rapportmateriale i inspektionssager plejer jeg foruden tilførsler i døgnrapporter også at modtage anholdelsesblanketter eller lignende som anvendes i pågældende politikreds til notater vedrørende detentionsanbringelser. Jeg bad på denne baggrund landfogeden om at fremsende alt foreliggende materiale vedrørende de nævnte detentionsanbringelser.

Landfogeden har ved brev af 18. marts 2002 med bilag oplyst at notater om anholdelser og detentionsanbringelser altid har været foretaget i en eller anden form, men at materialet ikke har været gemt som dokumentation efter at anholdelsen (detentionsanbringelsen) er ophævet, og anholdte (detentionsanbragte) har fået udleveret de ting som var frataget den pågældende af præventive grunde.

Af en kopi af anholdelsesprotokollen for politistationen i Tórshavn for perioden 1. januar – 30. juni 2001 som jeg har modtaget, fremgår at der i rubrikken ’Anmærkning’ i forbindelse med detentionsanbringelse er angivet nummeret på detentionslokalet, samt i nogle tilfælde tillige et skabsnummer og i enkelte tilfælde et beløb i kroner og øre. Jeg henviser desuden til oplysningerne om fremgangsmåden ved fratagelse af effekter i forbindelse med visitation nedenfor side 23 ff.

Jeg beder om Justitsministeriets bemærkninger til den fremgangsmåde som landfogeden har anvendt forud for ikrafttræden af den nye kundgørelse II af 27. juni 2001.”

Under pkt. 2.4. anførte jeg bl.a. følgende:

”Efter bestemmelsen i § 13, stk. 3, i kundgørelsen skal penge og værdigenstande der fratages en tilbageholdt, noteres, f.eks. i anholdelsesprotokollen. Der er ikke gjort notater om fratagelse/udlevering af penge og værdigenstande i de døgnrapporter som jeg har modtaget.

Landfogeden har ved brev af 18. marts 2002 med bilag oplyst følgende:

’ ...

Den anvendte fremgangsmåde har været, at anholdte ved visitation er frataget alt, som har kunnet tjene til flugt eller skade på ham selv, andre eller omgivelserne i øvrigt. Disse ting er lagt i en skuffe, der har været nummereret med nummeret på den detention, som anholdte efterfølgende har været placeret i. Såfremt der under visitationen er fundet penge, er disse optalt og lagt i en kuvert, som er forsynet med anførsel om bl.a. anholdtes generalia, detentionsnummer og beløbets størrelse. Kuverten er lagt i skuffen sammen med de øvrige ting. Når det en sjælden gang er forekommet, at beløbet har været usædvanlig stort, er kuverten opbevaret hos vagthavende, idet detentionsområdet ligger så langt fra den bevogtede del af stationen.

Omtalte skuffesystem er for år tilbage udskiftet med aflåselige stålskabe, nummereret med detentionsnummeret. Samtidig er proceduren ændret til, at under anholdelsen er skabsnøglen opbevaret hos vagthavende.

Ved løsladelsen har anholdte fået sine ejendele tilbage, ligesom værdier/kontante beløb er optalt på ny i hans overværelse som en kontrol af, at det modtagne er tilbageleveret.

Efterfølgende er de tomme kuverter med anførsler destrueret. Har der været tvivlsspørgsmål, er de tomme kuverter og eventuelle andre foreliggende optegnelser gemt, indtil spørgsmålet er afklaret.

Fremgangsmåden har været, at anholdelsesprotokollen blev påtegnet i rubrikken ’Anmærkning’ om detentionsnummer m.m.

...’

Af en kopi af anholdelsesprotokollen for politistationen i Tórshavn for perioden 1. januar – 30. juni 2001 som jeg har modtaget fremgår at der i den nævnte rubrik ”Anmærkning” i forbindelse med detentionsanbringelse er angivet nummeret på detentionslokalet, samt i nogle tilfælde tillige et skabsnummer og i enkelte tilfælde et beløb i kroner og øre.

Jeg beder om Justitsministeriets bemærkninger til den fremgangsmåde som landfogeden har anvendt forud for ikrafttrædelsen af den nye kundgørelse II af 27. juni 2001.”

Landfogeden har henvist til sit brev af 18. marts 2002 med bilag. Landfogeden har oplyst at fremgangsmåden ikke har givet anledning til problemer. Efter ikrafttrædelsen af kundgørelsen den 1. august 2001 anvendes den detentionsrapport som er vedlagt kundgørelsen som bilag 1.

Justitsministeriet har indhentet følgende udtalelse af 6. august 2002 fra Rigspolitichefen om de rejste spørgsmål:

” ...

I inspektionsrapporten på side 24 har ombudsmanden bedt om bemærkninger til politiets hidtidige fremgangsmåde i forbindelse med fratagelse af effekter fra detentionsanbragte.

Af § 13, stk. 3 i den tidligere kundgørelse II, nr. 55 af 28. marts 1994 fremgår: ’effekter, der fratages en tilbageholdt, skal holdes adskilt fra effekter, der tilhører andre tilbageholdte. Penge og værdigenstande skal noteres, f.eks. i anholdelsesprotokollen.’

Ombudsmanden oplyser, at der ikke er gjort notater om fratagelse/udlevering af penge og værdigenstande i de døgnrapporter, som ombudsmanden har modtaget. Af en kopi af anholdelsesprotokollen for politistationen i Tórshavn for perioden 1. januar – 30. juni 2001 fremgår, at der i rubrikkens anmærkning er angivet nummeret på detentionslokalet, samt i nogle tilfælde tillige et skabsnummer og i et enkelt tilfælde et beløb i kroner og øre.

Landfogeden har ifølge ombudsmandens inspektionsrapport ved brev af 18. marts 2002 oplyst, at såfremt der under visitation er fundet penge, er disse optalt og lagt i en kuvert, som er forsynet med anførsel af anholdtes generalia, detentionsnummer og beløbets størrelse. Kuverten er lagt i aflåst stålskab nummereret med detentionsnummeret. Efter tilbagelevering er de tomme kuverter med anførsler destrueret. Har der været tvivlsspørgsmål, er de tomme kuverter og eventuelle andre foreliggende optegnelser gemt, indtil spørgsmålet er afklaret.

Rigspolitiet kan i den anledning oplyse, at den tidligere kundgørelse II, nr. 55 af 28. marts 1994 ikke indeholdt bestemmelser om, hvor længe politikredsene skulle opbevare de noteringer m.v., der blev foretaget vedrørende sagsbehandlingen.

Ved rundskrivelse af 1. marts 2000 til samtlige politimestre anmodede Rigspolitiet om, at der – indtil den nye kundgørelse om detentionsanbringelser blev udarbejdet – ikke blev foretaget kassation af noteringer mv. om detentionsanbringelser. Kopi af rundskrivelsen vedlægges til orientering.

Rigspolitiet finder det derfor beklageligt, at landfogeden ifølge ombudsmandens inspektionsrapport ved brev af 18. marts 2002 har oplyst, at notater om detentionsanbringelser, herunder noteringer på kuverterne, ikke har været gemt.”

Justitsministeriet har i brev af 11. september 2002 udtalt at ministeriet i lighed med Rigspolitichefen finder det beklageligt at de pågældende retningslinjer ikke er blevet fulgt. Ministeriet har videre udtalt følgende:

”... Henset til at den nye detentionskundgørelse indeholder udtrykkelige regler for opbevaring af optegnelser i forbindelse med detentionsanbringelse, og idet landfogeden i sin udtalelse af 28. maj 2002 har oplyst, at man siden ikrafttrædelsen af den ny kundgørelse har anvendt den detentionsrapport, der er vedlagt kundgørelsen som bilag, har Justitsministeriet ikke fundet grundlag for at foretage sig yderligere vedrørende dette spørgsmål.”

Jeg er enig med Rigspolitechefen og Justitsministeriet i at det er beklageligt at landfogeden ikke har fulgt Rigspolitechefens retningslinjer som fastsat i rundskrivelse af 1. marts 2000.

Af landfogedens hjemmeside fremgår det (<http://www.politi.fo/dansk/frihedsberoevelser.htm>) at der i 2000 var i alt 356 detentionsanbringelser af spirituspåvirkede personer på Færøerne. Det fremgår ikke hvor mange af disse som blev lægeundersøgt.

Jeg bad i min endelige rapport landfogeden om at oplyse hvor mange af de i alt 356 detentionsanbragte i 2000 som blev lægeundersøgt i forbindelse med anbringelsen.

Landfogeden har oplyst at i alt 46 af de detentionsanbragte i 2000 blev lægeundersøgt i forbindelse med anbringelsen.

Jeg har noteret mig det oplyste og henviser til pkt. 2.2. nedenfor.

Ad pkt. 2.2. Lægeundersøgelse

Jeg bad i min endelige rapport landfogeden om at oplyse om politikredsens praksis med hensyn til lægeundersøgelse af detentionsanbragte forud for ikrafttrædelsen af den nugældende kundgørelse.

Landfogeden har oplyst følgende:

”Politikredsens praksis med hensyn til lægeundersøgelse af detentionsanbragte forud for ikrafttrædelsen af den nye kundgørelse har været i overensstemmelse med kundgørelsens § 9.

Den vagthavende har skønnet, om detentionsanbringelse er ubetænkelig uden lægeundersøgelse. I skønnet har indgået de i kundgørelsen anførte forhold samt vagthavende eller politiets kendskab til den tilbageholdte.

De lave antal lægeundersøgelser i forhold til det samlede antal detentionsanbragte skyldes i det væsentligste, at politiet i almindelighed har et ganske nøje kendskab til de tilbageholdte.”

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende spørgsmålet.

Indførelsen pr. 1. august 2001 af ordningen med obligatorisk lægeundersøgelse af detentionsanbragte vil i almindelighed betyde flere lægeundersøgelser. Jeg bad i min endelige rapport landfogeden oplyse om eventuelle problemer med at følge den nugældende kundgørelses regler om obligatorisk lægetilsyn, herunder med hensyn til inden for hvilken tidsmæssig ramme lægetilsyn normalt kan ske, samt hvorledes eventuelle problemer løses. Jeg henviste i den forbindelse til den nugældende kundgørelses § 6 hvorefter der under transporten til politistationen skal ske underretning af vagthavende som skal tilkalde læge, og til § 12 hvorefter lægeundersøgelsen skal ske inden endelig anbringelse i detentionen.

Jeg bad i forbindelse hermed landfogeden om at oplyse om den nye ordning har medført eller vil medføre initiativer fra politiets side i forhold til lægerne på Færøerne og/eller Rigspolicehens administrationsafdeling. Jeg henviste, hvad dette sidste angår, til den skrivelse af 28. juni 2001 sammen med hvilken den nye kundgørelse blev sendt til samtlige politimestre og Politidirektøren i København. Det fremgår heraf at politikredse der mod forventning skulle få problemer med at skabe et effektivt lægetilsyn med detentionsanbragte, bedes rette henvendelse til Rigspolicehens administrationsafdeling der herefter vil være behjælpelig med at forsøge at løse problemet.

Landfogeden har oplyst følgende:

”Inden den nye kundgørelses ikrafttræden blev ordningen med obligatorisk lægeundersøgelse af detentionsanbragte drøftet med formanden for den færøske kommunelægeforening, der fik udleveret kundgørelsen med bilag, med henblik på underretning af foreningens medlemmer.

Bestemmelsen om obligatoriske lægetilsyn har herefter ikke givet anledning til væsentlige problemer. Tilsynet vil normalt kunne etableres inden for en rimelig tid. Der kan dog forløbe nogen tid, hvis tilsynet skal etableres i lægernes konsultationstid, eller hvis den vagthavende læge er optaget af andre opgaver. I sådanne tilfælde er der i Tórshavn, Klaksvík og Tverå mulighed for at lade den tilbageholdte undersøge på sygehusenes skadestuer.”

Der gør sig særlige forhold gældende for politikredsen med hensyn til geografi og lægeservicering, og jeg går ud fra at politikredsen med den beskrevne ordning i videst muligt omfang lever op til reglerne om obligatorisk lægetilsyn i den nye kundgørelse. Jeg foretager på denne baggrund ikke yderligere vedrørende spørgsmål.

Ad pkt. 2.3. Oplysninger fra kriminalregistret

Efter kundgørelsens § 12 skal der hurtigst muligt, og inden anbringelse i detentionsrum iværksættes, indhentes oplysninger om den tilbageholdte i kriminalregistret med henblik på f.eks. skærpet tilsyn, eventuelle sygdomme mv.

Jeg konstaterede i min endelige rapport at det ikke fremgår af de døgnrapporter som jeg modtog, i hvilket omfang og på hvilken måde landfogeden forud for ikrafttrædelsen af den nugældende kundgørelse indhentede oplysninger om den tilbageholdte i forbindelse med detentionsanbringelse.

Jeg bad landfogeden om en udtalelse herom.

Landfogeden har oplyst at det ikke har været almindelig praksis at indhente oplysninger fra kriminalregistret om den tilbageholdte med henblik på skærpet tilsyn, eventuelle sygdomme mv. Dette skyldes at politiet i almindelighed har et nøje kendskab til de tilbageholdte.

Kun i særlige tilfælde – dvs. hvor den tilbageholdte er ukendt af politiet, og hvor de forhold der har givet anledning til tilbageholdelsen, tilsiger det – er der indhentet oplysninger i kriminalregistret.

Fremgangsmåden har ifølge landfogeden ikke givet anledning til problemer.

Jeg må på baggrund af det oplyste lægge til grund at kravet i den tidligere kundgørelses § 12 om indhentelse af oplysninger fra kriminalregistret i alle tilfælde i almindelighed ikke er blevet overholdt i politikredsen. Dette er meget beklageligt. Jeg går ud fra at kravet, som er opretholdt i § 13, stk. 2, i den nye kundgørelse, bliver og fortsat vil blive efterlevet i politikredsen.

Ad pkt. 2.4. Visitation

Jeg bad landfogeden om en udtalelse om landfogedens praksis med hensyn til visitation forud for ikrafttrædelsen af den nugældende kundgørelse, herunder med hensyn til kravet om kønsfællesskab ved egentlig visitering.

Landfogeden har henvist til politiinspektørens notat af 14. marts 2002 (som er delvist gengivet i den endelige rapport og ovenfor). Landfogeden har desuden oplyst at kravet om kønsfællesskab ved egentlig visitation er opfyldt, og at fremgangsmåden ikke har givet anledning til problemer.

Jeg går ud fra at visitationer i politikredsen forud for ikrafttrædelsen af den nye kundgørelse foregik i overensstemmelse med § 13, stk. 1, herunder at visitationen foregik inden anbringelse i detentionen, at visitationen skete i overværelse af vagthavende, og at der ved visitationen som hovedregel medvirkede to polititjenestemænd som hver for sig foretog en fuldstændig undersøgelse af den tilbageholdte. Jeg foretager på denne baggrund ikke yderligere vedrørende spørgsmålet.

Ad pkt. 2.5. Tilsyn

Jeg udtalte i min endelige rapport kritik af en række forhold vedrørende tilsyn med detentionsanbragte i politikredsen og de foreliggende notater herom.

Landfogeden har udtalt følgende:

”Jeg er enig i, at det er beklageligt, at tidspunktet for indsættelsen i detentionen ikke udtrykkeligt fremgår af døgnrapporterne. Politiet vil fremover være opmærksom på i alle tilfælde at angive tidspunktet for indsættelsen.

Jeg er enig i, at det er beklageligt, at der ikke er angivet underskrift eller initialer for tilsynene.

Vedrørende intervallerne for tilsynene bemærkes:

Jeg er ligeledes enig i bemærkningerne om disse forhold. Personalet er bekendt med kundgørelsens bestemmelser om tilsyn. Der henvises til vedlagte kopi af Rigspolicefens afgørelse i en disciplinærsag vedrørende en vagthavende, som ikke havde fulgt kundgørelsens regler om tilsyn – Justitsministeriets sag j. nr. 1998-1119-0143 og ombudsmandens sag j. nr. 1998-660-626. Denne afgørelse er almindelig kendt af personalet.

Reglerne om tilsyn blev indskærpet på et ledermøde den 26. november 1998.

Den nye kundgørelse er udsendt som politiinspektørmeddelelse nr. 29 af 4. juli 2001.

Reglerne om tilsyn m.v. vil blive indskærpet på et ledermøde den 6. juni 2002. Ligeledes vil der på dette møde blive foretaget en gennemgang af ombudsmandens rapport.”

Jeg har noteret mig det oplyste.

I min endelige rapport anførte jeg følgende:

”I 8 sager gik der ifølge notaterne mere end 30 minutter mellem det sidste tilsyn og løsladelsen. I en række tilfælde kan dette forklares med at der medgår tid til udlevering af eventuelle fratagne effek-

ter og penge mv., til eventuelt toiletbesøg og til eventuel afhøring. I følgende tilfælde var den forløbne tid dog betydelig:

- detentionsanbringelse den 16. maj 2001 på lokalpolitistationen i Runavík hvor der ifølge notaterne gik en time og 29 minutter mellem det sidste tilsyn og løsladelsen, og
- detentionsanbringelse den 29. maj 2001 på politistationen i Tórshavn hvor der ifølge notaterne gik en time og 10 minutter mellem det sidste tilsyn og løsladelsen.

Jeg beder landfogeden om en udtalelse herom.”

Landfogeden har udtalt følgende:

”Med hensyn til detentionsanbringelserne den 16. maj 2001 på understationen i Runavík og den 29. maj 2001 på politistationen i Tórshavn kan der ikke gives en rimelig forklaring på den forløbne tid fra sidste tilsyn og til løsladelse. Det bemærkes dog, at der kan foreligge en fejlskrivning i døgnrapporten for politistationen i Tórshavn, idet der ses anført to tilsyn kl. 14.30.”

Det er beklageligt at der i de to tilfælde enten ikke er sket tilsyn i overensstemmelse med kundgørelsen i den sidste del af anbringelsen, eller at der ikke er gjort notat herom.

Ad pkt. 2.6. Løsladelsestidspunktet

Jeg udtalte i min endelige rapport kritik af at der ikke er sket notat af løsladelsestidspunktet i anholdelsesprotokollen.

Landfogeden har udtalt at landfogeden er enig i at det er beklageligt at der ikke er foretaget notat om løsladelsestidspunktet i anholdelsesprotokollen.

Jeg har noteret mig landfogedens tilkendegivelse.

Ad pkt. 2.7. Vejledning om alkoholbehandling og -afvænning

Jeg bad landfogeden om underretning når den tilpassede pjece ”Hvor går du hen, når du går ud?” og den færøske oversættelse er udarbejdet. Jeg bad desuden om at modtage eksemplarer af pjecerne.

Jeg har modtaget eksemplarer af de pjecer på færøsk og dansk som blev benyttet i hvert fald frem til maj 2002. Landfogeden har oplyst at der vil blive trykt en mere ”klientvenlig” pjece.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende spørgsmålet.

3. Opfølgning

Jeg betragter herefter min inspektion af detentionerne på Færøerne som afsluttet.

4. Underretning

Denne rapport sendes til Landfogeden på Færøerne (politimesteren), Justitsministeriet, Rigspolitichefen og Folketingets Retsudvalg.

Inspektionschef
Lennart Frandsen